

บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การสื่อความหมายในบทเพลงเทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว” มีขั้นตอนและรายละเอียดในการศึกษา ดังนี้

3.1 แหล่งข้อมูล

แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย

3.1.1 บทเพลงที่มีเนื้อหาเทิดพระเกียรติ จำนวน 129 เพลง โดยรวบรวมเนื้อเพลงจาก แลบบันทึกลีลาเสียง ซีดี ฐานข้อมูลเนื้อเพลงจากจากเว็บไซต์ต่าง ๆ เช่น เว็บไซต์กรมประชาสัมพันธ์ เว็บไซต์เครือข่ายกาญจนาภิเษก เป็นต้น

3.1.2 แหล่งข้อมูลบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์บทเพลงเทิดพระเกียรติ ได้แก่ ผู้ประพันธ์คำร้อง ผู้ประพันธ์ทำนอง ศิลปิน/ผู้ขับร้องบทเพลง จำนวน 8 คน

3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2.1 รวบรวมเนื้อเพลงไทยทุกประเภทที่มีเนื้อหาเทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โดยใช้เกณฑ์ ดังนี้

- 1) เป็นเพลงไทยทุกแนว เช่น เพลงมาร์ช เพลงลูกทุ่ง เพลงลูกกรุง เพลงสมัยนิยม เป็นต้น
- 2) มีการเผยแพร่ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น เผยแพร่ทางสื่อมวลชน เผยแพร่ทางเว็บไซต์ จัดทำในรูปแบบแลบบันทึกลีลาเสียงหรือแผ่นซีดี เป็นต้น หากเพลงใดมีการเผยแพร่ในอัลบั้มเพลงหรือซีดีเพลงมากกว่าหนึ่งชุด จะคัดเลือกชุดที่เผยแพร่เพื่อวิเคราะห์เนื้อหาเพียง 1 แหล่ง
- 3) เนื้อหาของเพลงเป็นการเทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เช่น สดุดีพระอัจฉริยภาพ พระเกียรติคุณ น้อมนำพระราชดำรัส พระบรมราโชวาท พระราชดำริหรือพระราชประสงค์มาเผยแพร่ รวมทั้งสะท้อนความรู้สึกของประชาชนที่มีต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในแง่มุมต่าง ๆ

3.2.2 จัดหมวดหมู่ของเพลง พิมพ์เนื้อเพลง ทำตารางสรุปข้อมูลเกี่ยวกับเพลง เช่น ผู้ขับร้อง ผู้ประพันธ์คำร้อง ผู้ประพันธ์ทำนอง ชื่อชุด หน่วยงาน/บริษัทที่ผลิต เป็นต้น เพื่อนำมาวิเคราะห์ในบทที่ 4

3.2.3 จัดทำฐานบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์บทเพลงเทิดพระเกียรติใน ส่วนของผู้ประพันธ์คำร้อง ผู้ประพันธ์ทำนอง ศิลปิน/ผู้ขับร้องบทเพลง เทิดพระเกียรติ

3.2.4 คัดเลือกผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์บทเพลงเทิดพระเกียรติ จากฐานข้อมูล ที่ได้จากการรวบรวมเนื้อเพลง และใช้การแนะนำต่อจากผู้ให้สัมภาษณ์บุคคลหนึ่งไปยังบุคคลอื่น (snow ball technique)

3.2.5 คณะผู้วิจัยนัดหมายล่วงหน้าเพื่อขอสัมภาษณ์เชิงลึก (In- depth Interview) บันทึกเสียงขณะสัมภาษณ์ นำมาเรียบเรียง ตรวจสอบความถูกต้อง สรุปประเด็น และนำเสนอใน รายงานผลการศึกษา ในกรณีที่ไม่สามารถติดต่อสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลักบางท่านได้ คณะผู้วิจัย จะใช้บทสัมภาษณ์ที่เป็นข้อมูลทุติยภูมิและได้เผยแพร่ในหนังสือพิมพ์ นิตยสารวารสาร

3.2.6 แนวคำถามสัมภาษณ์เชิงลึก มีจำนวน 5 ข้อ ประกอบด้วย

- 1) ความรู้สึกที่มีต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
- 2) แรงบันดาลใจที่นำมาใช้สร้างสรรค์เพลงเทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
- 3) เนื้อหาสำคัญที่ต้องการสื่อถึงผู้ฟังในเพลงเทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
- 4) ความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำบทเพลงมาใช้ในการสื่อสารเพื่อเทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
- 5) เพลงที่แต่งเพื่อเทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวสามารถเข้าถึงผู้ฟังได้มากน้อยเพียงใด และอยากให้ผู้ฟังได้รับสิ่งใดบ้างจากบทเพลงเหล่านั้น

ตารางที่ 3-1 ราชานามผู้ให้สัมภาษณ์

ลำดับที่	ชื่อ-นามสกุล	บทบาทในการสร้างสรรค์เพลง	วันที่สัมภาษณ์
1	ชิน ฝ้ายเทศ (ชินกร ไกรลาศ)	ผู้ประพันธ์คำร้องและขับร้อง เพลงเทิดพระเกียรติ	28 สิงหาคม 2552
2	ศรีสุภางค์ อินทร์ไทร	ผู้ประพันธ์คำร้องและขับร้อง เพลงเทิดพระเกียรติ	28 สิงหาคม 2552
3	เอกณศิลป์ ทิมแดง (พร พนาไพร)	ผู้ประพันธ์คำร้อง เพลงลูกทุ่ง เฉลิมพระเกียรติเนื่องในมหา มงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 72 และ 80 พรรษา	31 สิงหาคม 2552
4	นคร ถนอมทรัพย์	ผู้ประพันธ์คำร้อง ผู้ประพันธ์ทำนอง ผู้ขับร้องเพลงเทิดพระเกียรติ	31 สิงหาคม 2552
5	เปรมศักดิ์ จีระแพทย์	ผู้ประพันธ์คำร้อง-ทำนอง เพลงเทิดพระเกียรติ	6 กันยายน 2552
6	รศ.ดร.สมาน งามสนิท	ผู้ประพันธ์คำร้องและ ผู้ประพันธ์ทำนอง เพลงเทิดพระเกียรติ	21 สิงหาคม 2552
7	พิสุทธิ ทรัพย์วิจิตร	ผู้ประพันธ์คำร้องและผู้ขับร้อง เพลงเทิดพระเกียรติ	17 กันยายน 2552
8	อัสนี โชติกุล	ผู้ประพันธ์คำร้องและผู้ขับร้อง เพลงเทิดพระเกียรติ	25 กันยายน 2552

3.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

- 3.3.1 เนื้อหาของบทเพลงใช้การวิเคราะห์รูปแบบ เนื้อหา การใช้ภาษา การถ่ายทอดความหมายเกี่ยวกับพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
- 3.3.2 การสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลหลักใช้การวิเคราะห์เชิงพรรณนา ด้วยวิธีสรุปแนวความคิดร่วมกันของผู้ให้ข้อมูลหลัก

